

۵۶همت از ۱۳۰همت وام اشتغال ۱۴۰۵ در اختیار نهادهای حمایتی قرار گرفت

عضو کمیسیون «کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست» مجلس شورای اسلامی گفت: با توجه به عملکرد مناسب نهادهای حمایتی در زمینه اعطای وام اشتغال به مددجویان و توانمندسازی آنها، این پیشنهاد که اعتبار این نهادها به نصف اعتبار در نظر گرفته شده در قانون بودجه افزایش پیدا کند، منطقی است. در سال جاری ۵۶همت از ۱۳۰همت در نظر گرفته شده برای وام اشتغال در اختیار نهادهای حمايتي قرار گرفت.

■ ■ ■

به باور کارشناسان، در کشور مشکلی به لحاظ ردیف بودجه وام اشتغال وجود ندارد. موضوعی که در ادامه مشکل ساز می شود، عملکرد بانک‌هاست. معمولاً شاهد صف‌های طولانی برای دریافت تسهیلات حمایتی و از جمله وام اشتغال هستیم، بانک‌ها تمایلی به پرداخت وام‌های حمایتی ندارند و ترجیح‌شان این است که تسهیلات را به پرسنل و شرکتهای تابعه خودشان بدهند.

بخشی از وام اشتغال با محوریت نهادهای حمایتی مانند کمیته امداد و بهزیستی در اختیار مددجویان قرار می گیرد. شواهد نشان می دهد طی سال‌های گذشته این روش توانسته است نتایج مثبتی برای کشور به وجود بیاورد، زیرا نهادهای حمایتی مراقبت لازم را در مورد به کار افتادن مبالغ در بخش‌های مولد و مؤثر اقتصادی به کار می گیرند و از این طریق به توانمندسازی خانواده‌ها کمک می شود.

با توجه به کارآمدی روش اعطای وام اشتغال با محوریت نهادهای حمایتی، این پیشنهاد مطرح است که حداقل نصف بودجه پیش‌بینی شده در قانون بودجه سالتنه برای وام اشتغال در اختیار این نهادها قرار بگیرد تا در قالب وام اشتغال به مددجویان اعطا شود. حامد یزدیان، نماینده مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با «جوان» با اشاره به این موضوع که افزایش گردش سرمایه در کشور با اعطای وام اشتغال اقدام مناسبی است و در قانون بودجه امسال نیز توجه ویژه‌ای به وام اشتغال شد، تصریح کرد: در قانون بودجه سال آتی مبلغ ۱۳۰همت برای وام اشتغال در نظر گرفته شد. با توجه به شرایط اقتصادی خاصی که بر کشور حاکم است، مبلغ خوبی به بحث وام اشتغال اختصاص داده شد. وی ادامه داد: همان قدر که تخصیص اعتبار به وام اشتغال اهمیت دارد، پیگیری این موضوع که تسهیلات بموقع و با شرایط مناسب در اختیار متقاضیان قرار بگیرد نیز اهمیت دارد. لازم است مراقبت لازم به عمل بیاید که در عمل بانک‌ها تسهیلات را بموقع در اختیار متقاضیان قرار دهند و از ایجاد صف‌های طولانی در زمینه وام اشتغال جلوگیری به عمل بیاید. این نماینده مجلس خاطر نشان کرد: متأسفانه بانک‌ها همکاری لازم را در زمینه اعطای تسهیلات حمایتی و از جمله وام اشتغال ندارند، به همین دلیل، نیاز است نهادهای نظارتی عملکرد بانک‌ها را در زمینه اعطای وام اشتغال زیر نظر داشته باشند. مجلس نیز می تواند از جایگاه نظارتی خود بر این موضوع نظارت داشته باشد و از طریق دریافت گزارش‌های ماهانه مطمئن شود روند اعطای وام اشتغال به درستی صورت می گیرد. یزدیان گفت: همه ساله بخشی از اعتبار مربوط به وام اشتغال در اختیار کمیته امداد و بهزیستی قرار می گیرد تا به صورت وام اشتغال به مددجویان داده شود. انصافاً طی سال‌های گذشته شاهد عملکرد خوبی از طرف این نهادها در زمینه اعطای وام اشتغال و به کار

اختدن آن بر بخش‌های مؤثر اقتصادی بوده‌ایم.

وی ادامه داد: اخیراً کمیته امداد طرح اتصال وام اشتغال مددجویان به پنل‌های خورشیدی را اجرایی کرد. بر این اساس، از یک طرف مددجویان توانمند می‌شوند و نیاززی به کمک‌های دولتی ندارند و از طرف دیگر، به رفق مشکل ناترازی انرژی در کشور کمک می شود. یزدیان گفت: از آنجا که افراد تحت پوشش کمیته امداد و بهزیستی جزو اقشار ضعیف جامعه هستند، توانمندسازی آنها از طریق وام اشتغال اقدام مناسبی است. وقتی مبالغ در اختیار نهادهای حمایتی قرار می شود تا در قالب وام اشتغال به مددجویان داده شود، در عمل بخش زیادی از جامعه هدف تسهیلات حمایتی پوشش داده می‌شوند.

یزدیان در پایان گفت: موضوع ناترازی انرژی موضوع مهمی برای تابستان ۱۴۰۰ است، همین رو با توجه به روش کارآمد به کارگیری منابع وام اشتغال مددجویان در توسعه تولید برق خورشیدی و اصابات کامل به اهداف حمایتی، قطعاً مجلس باید از افزایش سهم مددجویان از اعتبارات بانکی مصوب در بودجه ۱۴۰۵ حمایت کند و این موضوع را پیگیری خواهیم کرد.

در جنگ نظامی، دشمن سعی می کند تأسیسات و زیرساخت‌های یک کشور را هدف قرار دهد، اما در جنگ اقتصادی، پول ملی هدف قرار می گیرد و سعی می شود ارزش آن تضعیف شود و کاهش یابد. از سال ۱۳۹۷ که تحریم‌های امریکا شدت گرفته، نرخ دلار نیز روند صعودی داشته و این موضوع بر نرخ تورم و ارزش پول ملی ایران تأثیر گذاشته است. این موضوع یکی از مهم ترین دغدغه‌های رهبر معظم انقلاب است، به طوری که ایشان در دیدار روز دوشنبه با مردم تبریز، بار دیگر بر این موضوع تأکید داشتند و فرمودند: «ما امکانات زیادی داریم، وجود این تورم در کشور غیر منطقی است، سقوط ارزش پول ملی به این اندازه غیر منطقی است، باید اصلاح بشود.» در این خصوص معاون راهبری وزارت اقتصاد از پروژه‌های دولت برای رشد ارزش پول ملی خبر داد و گفت: تجربه نشان داده است کنترل تورم و حفظ ارزش پول ملی صرفاً با استفاده از ابزارهای اسمی و بازی با نرخ‌ها محقق نمی شود. تنها مسیر نجات اقتصاد، افزایش واقعی تولید است و این سه طرح در کنار اقدامات انجام شده برای تسهیل محیط کسب و کار، با هدف اصلی «افزایش سرمایه گذاری» در حال پیگیری هستند.

■ ■ ■

در جنگ اقتصادی، هنگامی که پول ملی کشوری تضعیف شد، به تدریج قدرت خرید مردم کاهش می یابد و سفره خانوارها کوچک می شود و عملاً این تضعیف پول ملی، تورم سهمگین و شدیدی را به دنبال خواهد داشت، این مسئله موجب ایجاد هرج و مرج در جامعه و نارضایتی در مردم می شود و پیامدهای ناگواری برای دولت‌ها به همراه خواهد داشت. تابستان ۱۳۹۶ بود که رشد قیمت دلار و سقوط ارزش پول ملی آغاز شد. در یک روند سه ساله قیمت دلار به شدت افزایش یافت و قیمت به ۳۷هزار تومان رسید. اکنون بعد از هشت سال نرخ دلار به ۱۳۳هزار تومان و نرخ تورم به ۵۰۰۴۰ درصد رسیده است، این رشد‌های بی‌رویه قیمت دلار به معنای کاهش و سقوط ارزش پول ملی است- موضوعی که آنقدر نگذاشته شد که رهبر انقلاب روز دوشنبه در دیدار مردم تبریز برای سومین بار بر این موضوع تأکید داشتند و فرمودند: «ما امکانات زیادی داریم، وجود این نرخ تورم در کشور غیر منطقی است. سقوط ارزش پول ملی به این اندازه غیر منطقی است. باید اصلاح بشود.»

پیش از این نیز رهبر انقلاب در شهریور ۱۳۹۹ و اسفند سال گذشته مدام بر تقویت ارزش پول ملی تأکید داشتند و فرمودند: «پول ملی باید تقویت بشود، این، هم در واقعیت زندگی مردم اثر دارد، هم در آبروی کشور اثر دارد.» به عبارت دیگر، برآیند دیدگاه رهبر معظم انقلاب درباره پول ملی، آن را

دولت برای رشد ارزش پول ملی ۳ طرح تعریف کرد

سه گانه نجات ریال

معاون راهبری و سیاستگذاری اقتصادی وزارت اقتصاد: کنترل تورم و حفظ ارزش پول ملی صرفاً با استفاده از ابزارهای اسمی و بازی با نرخ‌ها محقق نمی شود تنها مسیر نجات اقتصاد، افزایش واقعی تولید است

آسیب پذیر است. توسعه صنایع کوچک و متوسط، حمایت از بخش خصوصی، تقویت اقتصاد دانش بنیان و بهره گیری از ظرفیت‌های بومی و منطقه‌ای، می تواند ساختار اقتصاد را متوازن تر کند و زمینه رشد مستمر را فراهم سازد. این رشد پایدار، به‌طور طبیعی به افزایش اعتماد به پول ملی و تقویت ارزش آن منجر می شود. نکته مهم دیگر، رابطه مستقیم تولید و اشتغال با ثبات اقتصادی است. افزایش تولید داخلی، فرصت‌های شغلی بیشتری ایجاد می کند، در آمد خانوار ها را افزایش می دهد و تقاضای مؤثر در اقتصاد را به شکل سالم تقویت می کند.

در چنین شرایطی، دولت نیز با اتکا بر درآمدهای واقعی و مالیات‌های مولد، کمتر ناچار به استعاضا با خلق نقدینگی بی پشتوانه خواهد بود، عاملی که نقش بسزایی در مهار تورم و حفظ ارزش پول ملی دارد.

قطعاً در سایه اقتصاد ای پویا، تولیدمحور و در حال رشد است که می توان به تقویت پایدار پول ملی و

پیشبرد اهداف کلان اقتصادی کشور امیدوار بود.

■ **طراحی ۳ پروژه از سوی دولت**

در این خصوص مرتضی زمانیان، معاون راهبری و سیاستگذاری اقتصادی وزارت امور اقتصادی و دارایی در گفت‌وگو با اقتصاد معاصر، با اشاره به بیانات رهبر معظم انقلاب مبنی بر غیر منطقی بودن کاهش ارزش پول ملی و افزایش تورم، راهبرد اصلی

گزارش ۳
هادی اسماعیلی

تورم تولیدکننده کشاورزی در پاییز ۱۴۰۴ جهش کرد

ثبت رکورد جدید در تورم تولید کشاورزی

پاییز ۱۴۰۳ تقریباً دو برابر شده است. نکته قابل توجه آن است که این شاخص در فصل قبل ۹/۱ درصد گزارش شده بود و اکنون با افزایش معادل ۳۹/۹ واحد درصد روبه‌رو شده است. چنین جهشی بی‌انگار آن است که روند افزایش قیمت‌ها شتاب گرفته و سرعت رشد هزینه‌ها به شکل محسوسی بیشتر شده است.

تورم سالانه نیز که میانگین تغییرات چهار فصل منتهی به پاییز ۱۴۰۴ را نسبت به دوره مشابه سال قبل اندازگی می‌کند، به ۴۹/۹ درصد رسیده است. این شاخص در فصل پیش ۴۲/۶ درصد اعلام شده بود، بنابراین طی یک فصل، ۲۳/۳ واحد درصد به نرخ تورم سالانه افزوده شده است. افزایش همزمان تورم نقطه‌به‌نقطه و تورم سالانه نشان می‌دهد فشار هزینه‌ای در این بخش محدود به یک مقطع کوتاه نبوده و روندی پایدار و صعودی را طی کرده است.

■ **باغداری در صدر افزایش قیمت‌ها**

بررسی جزئیات گروه‌های اصلی نشان می‌دهد «باغداری» بیشترین رشد قیمت را تجربه کرده است. تورم نقطه‌به‌نقطه این گروه به ۴۹/۹ درصد رسیده است. به بیان دیگر، هزینه تولید محصولات باغی نسبت به پاییز سال گذشته حدود ۲/۵ برابر شده است. تورم سالانه این گروه نیز ۰/۸/۱ درصد گزارش شده است. چنین ارقامی بی‌انگار آن است که تولیدکنندگان محصولات باغی با افزایش شدید هزینه نهاده‌ها، دستمزد، حمل و نقل و سایر عوامل تولید مواجه شده‌اند. بخش باغداری سهم قابل توجهی در تأمین میوه و برخی اقلام اساسی سبد خانوار دارد، بنابراین افزایش هزینه تولید در این حوزه می‌تواند بر قیمت مصرف‌کننده اثر بگذارد. تجربه سال‌های گذشته نشان داده است تغییرات قیمت در مبدأ تولید، با فاصله زمانی کوتاه یا متوسط به بازار خرده‌فروشی منتقل می‌شود، در نتیجه، استمرار این روند احتمال افزایش بیشتر قیمت میوه و محصولات باغی را تقویت می‌کند.

■ **کمترین افزایش در پرورش بز و بزغاله سنتی**

در مقابل، گروه «پرورش بز و بزغاله سنتی» کمترین میزان افزایش قیمت را ثبت کرده است. تورم نقطه‌به‌نقطه این گروه ۱/۶ درصد و تورم سالانه آن

گزارش ۲
سعیده زمانی

تقویت انتظارات سوداگران به شکاف ۶۶۰همتی میان قیمت کارخانه و بازار

تب تقاضای خودروهای کارخانه‌ای پایین نمی‌آید

می‌کند. محمد رضانجفی منش، عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تهران در جلسه هیئت نمایندگان با هشدار نسبت به تعمیق بحران در صنعت خودرو گفت: در جهان سالانه حدود ۹۳ میلیون دستگاه خودرو تولید می‌شود، در حالی که تولید ایران یک میلیون و ۳۵۰هزار دستگاه است. گردش مالی جهانی این صنعت بیش از ۳۲۰ هزار و ۹۰۰ میلیارد دلار است و تعداد خودروهای در حال ترده به حدود ۱۴ میلیارد دستگاه می‌رسد، اما در ایران تنها حدود ۲۷ میلیون خودرو وجود دارد و صادرات و گردش مالی ما بسیار ناچیز است. وی افزود: پیش‌بینی فروش سالانه این صنعت حدود هزار همت خواهد بود. در حالی که ظرفیت واقعی تولید ۱۲ میلیون دستگاه و اشتغال آن حدود ۲۰۰ هزار نفر است که ۱۵۰ هزار نفر در خودروسازی و ۵۵۰ هزار نفر در قطعه‌سازی فعالیت دارند.

■ **شکاف قیمت کارخانه تا بازار با وجود چندین بار افزایش!**

در کنار محدودیت عرضه، یکی از مهم‌ترین عوامل تشدیدکننده ثبت‌نام‌های میلیونی، فاصله قابل توجه میان قیمت کارخانه و بازار آزاد است؛ اختلافی که در برخی مدل‌ها به ده‌ها و صدها میلیون تومان و حتی میلیارد تومان می‌رسد و عملاً خرید خودرو از کارخانه را به یک فروش اقتصادی تبدیل می‌کند. بر بررسی‌ها نشان می‌دهد با وجود رشد قیمت محصولات تولیدی ایران خودرو به میزان ۳۹ درصد، میانگین شکاف قیمتی ۱۰۱ محصول به ۴/۸ درصد رسیده است. در این بین، اختلاف قیمت خودرویی مانند دناپلاس در این دور نیز از سوی خودروساز عرضه‌شده، به بیش از ۳۳ درصد رسیده است. در چنین شرایطی، ثبت‌نام در طرح‌های فروش نه تنها برای مصرف‌کنندگان واقعی، بلکه برای افرادی با انگیزه کسب سود نیز جذاب می‌شود.

شکاف میان قیمت کارخانه و بازار که بر اساس گزارش‌ها به ۶۶۰همت رسیده است، انتظارات سوداگران را تقویت می‌کند و موجب می‌شود بخشی از تقاضا ماهیتی غیر مصرفی داشته باشد. به این ترتیب، حتی اگر هدف سیاستگذار مدیریت تقاضا باشد، جذابیت فاصله قیمت کارخانه و بازار آزاد

نگاه تک‌بعدی به کنترل تورم بیان کرد: تجربه نشان داده است کنترل تورم و حفظ ارزش پول ملی صرفاً با استفاده از ابزارهای اسمی و بازی با نرخ‌ها محقق نمی‌شود. تنها مسیر نجات اقتصاد، افزایش واقعی تولید است و این سه طرح در کنار اقدامات انجام‌شده برای تسهیل محیط کسب و کار، با هدف اصلی «افزایش سرمایه‌گذاری» در حال پیگیری هستند.

■ **راهکارهای تقویت ارزش پول ملی**

شقایق شهری، کارشناس مسائل اقتصادی در مورد راهکارهای تقویت ارزش پول ملی معتقد است: باید هر یک از عواملی که در این سال‌ها موجب تضعیف پول ملی شده‌اند، بررسی و برای آنها راهکارهایی در راستای تقویت ارزش پول ملی ارائه شود. برای نمونه در حوزه تورم داخلی اگر نتوانیم آن را به زیر ۱۰ درصد کاهش دهیم، هر سال باید شاهد تضعیف بیشتر ارزش پول ملی باشیم؛ ریشه‌های تورم در اقتصاد ایران نیز مشخص است که از آن جمله می‌توان به رشد نقدینگی، بی‌انضباطی‌های دولت، ارزیی اقتصاد ایران به دلیل واردات غیر رسمی و قاچاق اشاره کرد.

وی در گفت‌وگو با باشگاه خبرنگاران جوان افزود: همچنین در موضوع کسری تجاری نیز یک بخش به عدم ساماندهی واردات و بخش دیگر به عدم سامانی برای توسعه صادرات غیر نفتی و ضعف در دیپلماسی اقتصادی و عدم قابلیت‌پذیری کالاهای تولید داخل با

نمونه‌های خارجی بازی می‌گردد. به علاوه در موضوع ناترازی انرژی نیز شفافیت و اعتبارسنجی برای صادرکنندگان و واردکنندگان مهم است. هنگامی که شفافیت و اعتبارسنجی را برای فعالان تجاری الزام نمی‌کنید، این موضوع موجب خواهد شد، هرج و مرجی در صادرات و واردات رخ دهد، مثلاً به صادرکننده‌ای از تسهیلات استفاده می‌کند، اما به خود این اجازه را می‌دهد که ارز حاصل از صادرات خود را به باجه بازنگرداند.

همچنین واردکننده هم منابع انرژی کشور اعم از ارز نیامای یا ۴ هزار و ۲۰۰ تومانی (در سال‌های گذشته) یا تالار دوم بورس را دریافت می‌کند یا کالایی وارد نمی‌کند یا کالاهای افزایش ضرر وارد می‌کند یا کالا را با قیمت ارز آزاد به فروش می‌رساند. در موضوع ناطمینیات‌ها هم هر چند بتوانیم ثبات اقتصادی را بیشتر رقم بزنیم، ریسک‌ها را کاهش می‌دهیم و در نتیجه به رشد ارزش پول را راستای کاهش و تقویت ارزش پولی ملی تأثیر خواهیم گذاشت.

وی گفت: مؤلفه‌های دیگری نیز مانند قاچاق کالا بر ارزش پول ملی تأثیر گذار است. اقتصاد ایران سالانه ۱۵ تا ۲۰ میلیارد دلار قاچاق کالا را شاهد است که ارزهای مورد نیاز برای این میزان قاچاق، از بازار آزاد تأمین می‌شود و در نتیجه بر قیمت ارز در بازار آزاد تأثیر می‌گذارد.

گزارش ۲ سعیده زمانی

افزایش قیمت کارخانهای خودروها در سال جاری که از قضا چندین بار طی امسال صورت گرفت، شرایط عجیبی را در ثبت نام خودروهای کارخانه‌ای رقم زده و برپنده شدن در این قرعه‌کشی‌ها به از مونی برای سنجش بخت ثبت نام کنندگان تبدیل شده است. این مسئله در کنار استمرار شکاف عرضه و تقاضا، به هجوم میلیونی متقاضیان در قرعه‌کشی‌ها منجر می‌شود. تا چندنی لیل که شرط حساب و کالتی برقرار بود این مسئله کمتر نمود داشت، اما حالا با حذف این شرط، شانس برنده شدن در قرعه‌کشی ایران خودرو و سایرپایه کمتر از یک درصد رسیده است.

■ ■ ■

اخیراً و بر اساس گزارش‌های غیررسمی، برای ۵۵ دستگاه از یکی از مدل‌های شرکت‌های خودروسازی که شکاف قیمتی آن با بازار حدود ۲ میلیارد تومان است، همپیلون نفر ثبت‌نام کرده‌اند. تصور کنید ۲۵هزار گوی مشکلی و یک گوی سفید در یک کیسه‌اند و شما یکبار فرصت دارید دست دراز کنید و گوی سفید را در بیاورید. این وضعیت را نیز در ثبت‌نام اخیر ایران خودرو شاهد بوده‌ایم؛ جایی که برای چندمین بار قیمت خودروهای آن در یک سال افزایش یافت. این میزان از افزایش قیمت البته با واکنش‌های سازمان‌های مرتبط روبرو شد تا جایی که اعلام قیمت‌های جدید در بین دستگاه‌ها پاسکاری شد و هیچ نهادی حاضر نبود مسئولیت اعلام رسمی آن را بپذیرد!

■ **تداوم شکاف عرضه و تقاضا**

شکاف میان ظرفیت عرضه و حجم تقاضا، در سال‌های اخیر به ویژگی ثابت بازار خودرو تبدیل شده است. در حالی که تقاضای انباشته هر سال در طرح‌های فروش خود را نشان می‌دهد، میزان تولید و همچنین روند واردات نتوانسته است همپای نیاز بازار حرکت کند. نتیجه این عدم توازن، شکل‌گیری صف‌های میلیونی برای تعداد محدودی خودرو است؛ وضعیتی که عملاً بخش بزرگی از متقاضیان را از دسترس بی به خودرو محروم